

2 k o n v e r g e n c i e

K O N V E R G E N C I E

1
4

festival komornej hudby | chamber music festival
1 – 3 jún 2014 | košice
kasárne/kulturpark

KOŠICKÉ
KULTÚRNE
CENTRÁ

EURÓPSKA ÚNIA

MINISTERSTVO
KULTÚRY
SLOVENSKEJ
REPUBLIKY

KOŠICE

regionálny
operačný
program

Predmetné projekty sú implementované v rámci opatrenia 7.1 prioritnej osi „Európske hlavné mesto kultúry Košice 2013“ Regionálneho operačného programu a sú spolufinancované Európskou úniou vo výške 85 % z Európskeho fondu regionálneho rozvoja a vo výške 10 % zo štátneho rozpočtu Slovenskej republiky. Viac informácií nájdete na www.ropka.sk, www.mpsr.sk a tiež na www.culture.gov.sk, ERDF: Investícia do vašej budúcnosti.

EU
JAPAN
Fest

EU – Japan Fest
Japan Committee

DOUBLETREE
BY HILTON
KOŠICE

kon
ver
gen
cie

hlavný usporiadateľ a producent | main organizer and producer

Konvergenecie – spoločnosť pre komorné umenie | Convergence – Society for Chamber Arts

Teší ma, že aj vďaka podpore organizácie K13 – Košické kultúrne centrá sa nám opäť podarilo priniest Konvergencie do Košíc, kde sa už niekoľko rokov vraciame radi. Koncertov je menej ako počas predchádzajúcich ročníkov, no verím, že festival stále ostáva zárukou dramaturgickej pestrosti i interpretačných kvalít, ako aj inšpirujúcim miestom stretnutí s hudbou a priateľmi.

josef LUPTÁK

program festivalu | program of the festival

01 | 06 15:30 | **ZVUKODROM koncert pre deti**
fero KIRÁLY

01 | 06 20:00 | **REFLECTIVE**
boris LENKO akordeón | štefan BUGALA perkusie

02 | 06 20:00 | **DRUM'N KOTO** (CAN | JPN)
chris JENNINGS kontrabas (CAN)
mieko MIYAZAKI koto (JPN)
patrick GORAGUER perkusie & santur (FR)

03 | 06 18:00 | rozhovory o hudbe

19:00 | **OKTETÁ | ŠOSTAKOVIČ & ENESCU**
igor KARŠKO husle (CH-SK) | marián SVETLÍK husle
peter BIELY husle (ESP-SK) | adam NOVÁK husle (CZ)
milan PALA viola | lukáš KMIŤ viola
teodor BRCKO violončelo | josef LUPTÁK violončelo

nedeľa | 1. 6. 2014 | 15:30 hod. | kasárne/kulturpark

ZVUKODROM koncert pre deti

sunday | 1st june 2014 | 3:30 pm | kasárne/kulturpark

fero KIRÁLY

Program ZVUKODROM vznikol v spolupráci s festivalom Konvergenie a cyklom detských koncertov Hudobné kakao, ktorý pripravuje bratislavská design factory. „Okrem hudby sa venujem i programovaniu, preto som sa rozhodol vymyslieť niečo, kde tieto dve záľuby spojím. Tak vznikol elektronický nástroj založený na dotykových senzoroch, ktorého fyzická podoba je dielom sochára Martina Piačeka. Zvukodrom umožňuje objavovanie fascinujúceho sveta zvukov a radosť zo spoločnej hry i komponovania aj deťom, ktoré zatiaľ na žiadnom nástroji nehrajú,“ opísal vznik hravej mašinky skladateľ, klavirista a pedagóg Fero Király (1979), ktorý sám seba označuje za „hudobníka, ktorý sadiť stromy a v hudbe sa najradšej pohybuje tam, kde ešte nebol.“

www.ferokiraly.com

nedeľa | 1. 6. 2014 | 19:00 hod. | kasárne/kulturpark

REFLECTIVE

sunday | 1st june 2014 | 7:00 pm | kasárne/kulturpark

boris LENKO akordeón | accordion

štefan BUGALA perkusie, elektronika | percussion, electronics

„Podme spolu niečo vymyslieť.“ Táto veta zaznela veľmi rýchlo po tom, ako sme sa so Štefanom zoznámili. Bicie a akordeón? Iste, zvláštna kombinácia. Ale v oboch prípadoch ide o nástroje, ktoré nie sú determinované „klasickými“ zostavami. Sú „volné“ a „skúmavé“. Nevedia o sebe všetko. Môžu experimentovať, získavať novú tvár i nový tvar. A pomôcť tomu druhému nanovo sa „vyfarbiť“. Ale naše spojenie nevzniklo kvôli nástrojom. Štefan je jazzman s klasickým presahom, ja naopak. Obaja sme rýchlo počuli nové možnosti, novú hudbu. V myslí, v uchu. Ani to ale nebolo určujúce. Dôvodmi sú ľudské porozumenie a intuícia, že si budeme hudobne rozumieť, že to, čo vytvoríme, bude mať zmysel. Nie s každým sa dá hrať, i keď je výborný hudobník. Nefunguje chémia, nefunguje napojenie. Nefunguje hudba. Či tá naša funguje, môžete počuť sami. Perkusie, vibrafón, akordeón, elektronika a dvaja hudobníci, ktorí si našli k sebe cestu a spájajú svoje skúsenosti a poznatky v hľadaní nového. Čerstvého. A v hľadaní seba. Že hráme na akordeóne a bicích, je v tomto zmysle len náhoda, umožňujúca nám tvoriť.

boris LENKO

pondelok | 2. 6. 2014 | 20:00 hod. | kasárne/kulturpark

DRUM'N KOTO

monday | 2nd june 2014 | 8 pm | kasárne/kulturpark

chris JENNINGS kontrabas | double bass

mieko MIYAZAKI koto | koto

patrick GORAGUER bicie | drums

„Nie je to ani jazz ani world music, hoci má prieniky s každým z týchto žánrov. Je to jednoducho hudba bez hraníc.“

Jazz News Magazine

Kanadský kontrabasista Chris Jennings účinkoval v úlohe sidemana s jazzovými veľikánmi ako Lee Konitz alebo Dave Liebman. Odkedy sa v roku 2002 etabloval v Paríži začal pravidelne spolupracovať aj s umelcami, ktorí rozširujú hranice jazzových inšpirácií. V tejto línii je koncipovaný aj jeho ôsmy štúdiový album Drum'n Koto, ktorého netradičný zvukový kolorit dotvára použitie tradičného japonského strunového nástroja. Nahrávka získala vo Francúzsku ocenenia „Top of the Month“ (Jazz News Magazine) a „Disc of the Week“ (FIP Jazz Radio).

18:00 hod. | rozhovory o hudbe | 6:00 pm | pre-concert talk

utorok | 3. 6. 2014 | 19:00 hod. | kasárne/kulturpark

OKTETÁ | ŠOSTAKOVIČ & ENESCU

tuesday | 3rd june 2014 | 7:00 pm | kasárne/kulturpark

igor KARŠKO (CH-SK) husle | violin

marián SVETLÍK husle | violin

peter BIELY (ESP-SK) husle | violin

adam NOVÁK (CZ) husle | violin

milan PALA viola | viola

lukáš KMIŤ viola | viola

teodor BRCKO violončelo | cello

jozef LUPTÁK violončelo | cello

program | Dmitrij Šostakovič (1906—1975)
Dve skladby pre sláčikové okteto op. 11

- I. Prelúdium: Adagio
- II. Scherzo: Allegro molto

George Enescu (1881—1955)
Sláčikové okteto C dur op. 7

- I. Très modéré
- II. Très fougueux
- III. Lentement.
- IV. Mouvement de valse bien rythmée

„*Sme revolucionári,*“ povedal v jednom z rozhovorov v polovici 20. rokov 20. storočia **Dmitrij Šostakovič** (1906—1975) „*a ako revolucionári máme nové predstavy o hudbe.*“ Avantgardne orientovaný skladateľ sa v sovietskom Rusku rýchlo stal svedkom ako revolúcia začala požierať vlastné deti. Okrem toho nový koncept umenia mohol len ťažko splynúť s predstavou tvorby pre široké masy. Šostakovič tak čoskoro sám balansoval na tenkom lane osudu medzi pozíciou režimom favorizovaného i zatracovaného tvorcu.

Na *Dvoch skladbách pre sláčikové okteto op. 11* začal skladateľ pracovať ešte ako 19-ročný študent v období *Prvej symfónie*. Úspešná premiéra absolventského diela urobila z čerstvého absolventa konzervatória novú nádej sovietskej hudby. Ku komornej skladbe sa vrátil v roku 1925, kedy zavrhol pôvodnú ideu rozmernejšej suity a kompozícia získala definitívnu dvojčastovú podobu. Obsadenie okteta umožnilo Šostakovičovi dosiahnuť symfonickú zvukovosť, pričom disonantné Scherzo, hnané vpred energickými rytmami, reprezentuje jeden z najodvážnejších výtvorov krátkého rozkvetu avantgardy v Rusku pred nástupom Stalina k moci v roku 1927. Krátko po dokončení ho aj samotný skladateľ nazval „*najlepšou skladbou, akú dovtedy napísal.*“

Rumunský skladateľ **George Enescu** (1881—1955) očaril na začiatku kariéry súčasníkov melodikou a strhujúcimi rytmiami hudby svojej vlasti. Aj vďaka vzdelaniu (absolvoval prestížne konzervatóriá vo Viedni a v Paríži) však neostal len predstaviteľom jednej z národných škôl, ale možno ho považovať za skutočného hudobného kozmopolitu pohybujúceho sa medzi Bukurešťou a Parížom, ktorému nebol cudzí brahmsovský romantizmus, neoklasická ľahkosť ani elegancia či experimentovanie.

Okteto C dur op. 7 z roku 1900 (v rovnakom roku sa začala aj medzinárodná kariéra Enescu ako husľového virtuóza, neskôr sa stal tiež vyhľadávaným dirigentom) je považované za prvú významnú kompozíciu skladateľa. Náročné dielo, spájajúce intonácie a polyrytmy rumunského folklóru so sofistikovanosťou komornej hudby a zvukovosťou symfonickej intenzity, je spolu s oktetami Mendelssohna a dánskeho skladateľa Nielsa Gadeho považované za najpozoruhodnejšie dielo pre toto obsadenie. „*Inžinier, ktorý sa chystá preklenúť mostom rieku, nemôže cítiť väčšiu úzkosť,*“ napísal Enescu o skladbe, v ktorej sa podľa vlastných slov snažil jednotlivé časti rozširovať do okamihu, kedy by forme hrozil kolaps. Tento prístup je ďalším zo zdrojov fascinujúceho napätia, ktoré poslucháčov i interpretov dokáže udržať od prvého po posledný tón diela.

andrej ŠUBA

profily interpretov | performer profiles

Peter Biely (husle, EPS/SK) – študoval na Konzervatóriu v Bratislave (T. Nedelceva, A. Vrtef). Ako 18-ročný vyhral štipendium v USA, kde absolvoval majstrovský kurz u jedného z najslávnejších pedagógov huslí Josepha Gingolda. Nasledujúce štyri roky študoval na Univerzite v Yale, kde sa venoval komornej hudbe (Tokyo String Quartet), hre na husliach u (S. Harth) a barokovej hudbe (J. Schroder). Na Yale sa stal členom Assai String Quartet, s ktorým vyhral viaceré cien na medzinárodných súťažiach a odohral koncerty vo významných sálach, o. i. v Carnegie Hall. Po návrate na Slovensko bol 2 roky vedúcim skupiny 2. huslí v Capelle Istropolitana, založil tiež niekoľko súborov komornej hudby, s ktorými o. i. nahral premiérové CD V. Godára. Od r. 1997 pôsobí ako 2. koncertný majster Granadského komorného orchestra. Je tiež koncertným majstrom a spoluzakladateľom Granadského barokového orchestra, pôsobí v komorných zoskupeniach Ars Nova Cuarteto a Ecos Trio. Okrem klasickej hudby sa venuje aj iným žánrom, najmä rock-jazzovej fúzii flamenca. V r. 1995 nahral v USA CD s klaviristom Ahmadom Jamalom, v r. 2010 s flamenkovou skupinou Mesopotamia. Momentálne pripravuje CD s jazzrockovou formáciou T.O.M.

Štefan Bugala (bicie, perkusie, SK) – študoval hru na bicích nástrojoch a dirigovanie na Konzervatóriu v Bratislave, bicie nástroje i na JAMU v Brne, kde sa špecializoval na hru na marimbe. Počas štúdia sa s úspechom zúčastnil viacerých zahraničných súťaží (o. i. Concours Modern, Yamaha), bol tiež členom sekcie bicích nástrojov Symfonického orchestra Slovenského rozhlasu, spolupracoval s Janáčkovou filharmóniou v Brne a súborom Dama Dama. V roku 2004 sa zúčastnil na celoeurópskom turné s produkciou Jesus Christ Superstar, je lídrom jazzovej formácie Fuse Jazz a členom viacerých zoskupení (Duo Percufonia, Bluesweiser, Deep nSpace, Veneer a d.). Kompozične a aranžérsky sa venuje jazzu, populárnej a klasickej hudbe. Spolupracoval s osobnosťami ako Peter Lipa, Erich „Bobos“ Procházka, Oskar Rózsa a d.

Teodor Brcko (violončelo, SK) – absolvoval s vyznamenaním VŠMU v Bratislave (J. Podhoranský), kde mu bola v r. 1999 udelená Cena rektora. Sólitský diplom získal na Hochschule für Musik und Theater v Berne (P. Horr). Umelecký obzor si rozširoval na viacerých interpretačných kurzoch u známych pedagógov a interpretov ako A. Noras, U. Wiesel, P. Wiespelwey, T. Tsutsumi, D. Ferstchman, R. Cohen, D. Shafran a i. V r. 1998 sa stal laureátom Medzinárodnej súťaže Ludwiga van Beethovena, v r. 2003 zvíťazil na Súťaži Bohuslava Martinů v Prahe, zároveň mu bola udelená cena za najlepšiu interpretáciu diela tohto skladateľa. Ako zanietený komorný hráč vystúpil festivaloch Festival de Divonne vo Francúzsku, Festival komornej hudby v Este v Taliansku, Nová slovenská hudba, Chopin Festival v Berne, Festival mladých interpretov v Nijmegen

v Holandsku, „Hudba bez hraníc v srdci Európy“ v Bratislave a vo Viedni, Festival Bohuslava Martinů v Prahe a i. Od r. 2008 je členom Pražskej komornej filharmónie.

Igor Karško (husle, CH/SK) – prešovský rodák, absolvent AMU v Prahe a Menuhinovej akadémie v Gstaade (Švajčiarsko), v súčasnosti pôsobí ako koncertný majster Luzernského symfonického orchestra a člen komorného súboru The Serenade Strings Trio. Ako koncertný majster barokového orchestra La Scintilla podnikol v r. 2005 turné po USA s Ceciliou Bartolli, s ktorou nahral aj CD Maria Malibran. Je zakladateľom zoskupení La Banda Antix a La Gioconda, členom Les Musiciens du Louvre. Pôsobí ako profesor na Musikhochschule v Luzerne. Ako sólista i člen komorných zoskupení koncertoval po celej Európe, je pravidelným hosťom festivalu Konvergenzie, pre ktorý o. i. našťudoval úspešné predstavenie Stravinského Príbehu vojaka. Od r. 2010 vedie s violončelistom Thomasom Demengom súbor Camerata Zurich. Igor Karško sa zúčastnil kritikou vysoko cenených nahrávok Haydnových Londýnskych symfónií a kompletu Schubertových symfónií pod taktovkou M. Minkowského (naive).

Lukáš Kmit (viola, SK) – základné hudobné vzdelanie získal v Prešove, v štúdiu pokračoval na Konzervatóriu v Košiciach (V. Lipatová). Sólitský účinkoval so Symfonickým orchestrom Konzervatória v Košiciach, Štátnou filharmóniou Košice a Mládežníckou filharmóniou vo Vyšehrade. V r. 2006—2010 pokračoval v štúdiu na Royal College of Music v Londýne (A. Vytovych), ktorú ukončil s vyznamenaním. Ako člen školských orchestrov hral pod vedením osobností ako B. Haitink, J. Furst, R. Norrington, E. P. Salonen a i., často na vedúcich postoch. Medzi úspechy L. Kmita patrí 3. miesto na Premio Francesco Geminiani vo Verone a špeciálna cena za interpretáciu súčasnej skladby na Súťaži Kennetha Pagea v Londýne. V r. 2009 sa stal členom Mládežníckeho orchestra Gustava Mahlera, bol tiež vybraný do projektu Gustav Mahler Academy v Bolzane. V r. 2009 účinkoval ako sólový violista v Brittenových komorných operách pod taktovkou L. Maazela na festivale Castleton pri Washingtone. V októbri 2009 uviedol violový koncert F. A. Hoffmeistera so Situation Opera Orchestra v Londýne. V r. 2010 účinkoval na festivale Santander v Španielsku, kde sa účastnil aj majstrovských kurzov (D. Poppen, Z. Brona). Magisterské štúdium ukončil na Zurche Hochschule der Kunst (Ch. Schiller). Po úspešnom konkurze pôsobil ako praktikant v Symfonickom orchestri v Berne (Švajčiarsko), momentálne je vedúcim violovej skupiny v ŠKO Žilina.

Boris Lenko (akordeón, SK) – absolvent žilinského Konzervatória (A. Pittner) a VŠMU v Bratislave (M. Szokeová) začal medzinárodnú kariéru úspechmi na súťažiach, najmä víťazstvom v Andrieux-Bouthéon v r. 1987. V 90. rokoch sa zaradil medzi etablovaných interpretov s pravidelnou

koncertnou a nahrávacou činnosťou. Lenko predstavuje typ všestranného hudobníka so záberom od klasickeho repertoáru, súčasnej hudby, cez rôzne crossoverové projekty (Požoh sentimentál, afterPhurikane, ALEA, Chassidic Songs, Triango). V slov. kontexte vnesol do akordeónového repertoáru viaceré novátorské prvky, najmä uvádzaním diel osobností po vojnovnej americkej a európskej scény (Zorn, Kagel, Lindberg, Klucevsek, Vierk, Berio, Sørensen) či premiérováním a iniciovaním nových slov. diel (Beneš, Zagar, Burlas, Machajdík, Zeljenka, Szeghy, Piaček, Iršai, Burg, Kupkovič). Vystupuje na festivaloch súčasnej hudby (Večery novej hudby, Melos-Étos). V r. 2001 mal ako prvý akordeonista v histórii BHS celovečerný recitál. O rok neskôr sa predstavil na prominentnom festivale súčasnej hudby Varšavská jeseň. B. Lenko sa na Slovensku stal priekopníkom uvádzania diel A. Piazzollu, v r. 2001 založil komorný súbor ALEA (akordeón, husle, klavír, kontrabas), sústreďujúci sa na interpretáciu Piazzollovej hudby. Lenkovo očarenie argentinským tangom vyústilo v posledných rokoch do spolupráce s P. Breinerom v úspešnom projekte Triango. Venuje sa i vlastnej tvorbe, je profesorom na VŠMU v Bratislave. Od r. 2008 žije v Mníchove.

Jozef Lupták (violončelo, SK) – jedna z osobností profilujúcich slov. hudobnú scénu. Absolvent VŠMU v Bratislave a Royal Academy of Music v Londýne (R. Cohen). Realizoval viaceré CD nahrávok (o. i. Bachove Suity pre sólové violončelo, projekt Cello spájajúci výtvarné umenie a súčasnú hudbu inšpirovanú tvorbou J. S. Bacha, premiéry diel V. Godára, live záznam recitálu v Londýne), stál pri zrode početných diel súčasných autorov. Je spoluzakladateľom súboru Opera Aperta, iniciátorom a umeleckým riaditeľom festivalu Konvergenzie. Pravidelne koncertuje na pódioch v Európe i zámorí, vedie majstrovské kurzy. Okrem klasickej hudby sa venuje tiež improvizácii a alternatívnym hudobným projektom (o. i. Chasidské piesne s akordeonistom B. Lenkom, huslistom M. Valentom a rabiňom B. Myersom, afterPhurikane). Aktuálne pracuje na nahrávke violončelových koncertov, ktoré pre neho skomponovalo päť slovenských skladateľov. V r. 2010 získal Cenu ministra kultúry SR. www.jozefluptak.com

Milan Paľa (viola, SK) – študoval na Konzervatóriu J. L. Bellu v B. Bystrici (P. Strenáček). Po absolvovaní pokračoval na viedenskej Univerzitat für Musik und darstellende Kunst a vysokoškolské štúdium ukončil na Janáčkovej akadémii múzických umení v Brne (F. Novotný). Je nositeľom ocenení z domích a medzinárodných súťaží (Concours Moderne Riga, Súťaž Leoša Janáčka v Brne, Súťaž Bohuslava Martinů, Anglo-Czecho-Slovak Trust London a i.), zúčastnil sa viacerých medzinárodných majstrovských kurzov (V. Spivakov, S. Jarošević a J. Guillou). Ako sólista spolupracoval so Štátnou filharmóniou Košice, Slov. filharmóniou, Symfonickým orchestrom Slov. rozhlasu,

poďakovanie | thanks to

Lucia Potokárová a produkčný tím kasárne/kulturpark

Vladimír Beskid

Filharmoniou Brno, Rádiovým orchestrom v Kyjeve, Petrohradským kongresovým orchestrom, Petrohradským filharmonickým orchestrom, Capella of St. Petersburg a dirigentmi ako Th. Guschlbauer, A. Černušenko, D. Švec, P. Gribanov a i. Koncertoval vo Švajčiarsku, Francúzsku, Rusku, na Ukrajine, Nemecku, Rakúsku i Malte. V r. 2009 získal Cenu Ludovíta Rajtera za výnimočné interpretačné kvality a ojedinelý prístup k slovenskej hudbe, ktorá si prostredníctvom jeho strhujúceho podania získava pozornosť nielen na domácich, ale aj zahraničných pódioch. Jeho nahrávky skladieb E. Suchoňa a kompletného diela pre sólové husle slov. skladateľov (Pavlik Records) priniesli do slovenskej hudobnej kultúry novú referenčnú hodnotu. Za nahrávku kompletu diel slov. skladateľov pre sólové husle vo vydavateľstve Pavlik Records získal Milan Paľa v r. 2013 Cenu ministra kultúry SR. www.milanpala.com

Marián Svetlík (husle, SK) – študoval na Konzervatóriu v Žiline a na JAMU v Brne. Zúčastnil sa na viacerých domácich i zahraničných kurzoch (A. Moravec, M. Jelínek, F. Novotný, S. Yarosevic, B. Henri Van de Velde). Ako sólista účinkoval s SKO Žilina, Janáčkovým akademickým orchestrom v Brne a Symfonickým orchestrom slovenského rozhlasu. Bol členom sl. kvarteta Icarus Quartet, s ktorým získal viaceré ocenenia na súťažiach komornej hry a členom SKO B. Warchala. V súčasnosti je koncertným majstrom Symfonického orchestra Slovenského rozhlasu. Marián Svetlík, ktorý je jedným z najdisponovanejších a najuniverzálnejších huslistov svojej generácie, pôsobí tiež ako sólista a komorný hráč.

tím festivalu | the festival team

Jozef Lupták |

Lea Majerčáková | Ivica Horáková | Mária Machajdíková

Zuzana Čičelová | Andrej Šuba | Adrian Rajter

mediálni partneri | media partners

:RÁDIO_FM

hudobnýživot

.týždeň

:RÁDIO DEVÍN

ticketportal
VSTUPENKY NA DOSAH

www.ticketportal.sk

umelecký riaditeľ | artistic director

Jozef Lupták

dramaturgia | program

Jozef Lupták a tím festivalu

texty a redakcia bulletinu | texts and editing

Andrej Šuba

jazyková korektúra | proofreading

Lucia Potokárová

grafický dizajn festivalu | festival design

Zuzana Čičelová | Karol Trnovský

fotografie | photography

Jarmila Uhlíková | Martina Šimkovičová

Dávid Hanko | archív festivalu

www.konvergencie.sk

v septembri oslávime 15. narodeniny

11 – 24 september 2014 | bratislava